

På gång

Kalendern är en sammanställning av de uppgifter vi fått från resp arrangör. För närmare information: kontakta arrangören direkt.

Bad

ungdom, familj
mån 17:00-19:30
motion
mån 19:30-21

Gymnastik

Gymnastiksalen
mån kl 18:30

Komigång-gympa

Gymnastiksalen
tors kl 18:30

Höstmarknad

Hällesjö förs hem
lör 13/11 kl 11-15

Gudstjänst

Håsjo nya kyrka
sön 14/11 kl 11

Gudstjänst

Hällesjö kyrka
sön 21/11 kl 18

Bio

I rymden finns inga
känslor (7 år)
sön 21/11 kl 18:30

Andakt

Tallgläntan
tors 25/11 kl 10:30

Kvällsöppet

Kälarna
fre 26/11 (se annons)

Julmarknad

Tossengård
lör 27/11 kl 14-17

Gudstjänst

Kören
Håsjo nya kyrka
sön 28/11 kl 11

Gudstjänst

Hällesjö kyrka
sön 5/12 kl 18

Kälarnedagen

lör 29/5

Sparkar - (renoveringsobjekt) bortskänkes

Christian Sundin, Norrvägen 12

Medlemsinfo KälarnaBygdens kooperativa förening:

Genom att vara medlem stöder Du föreningens ambitioner att verka för en positiv utveckling för KälarnaBygdens invånare, företag och föreningar. För att bli medlem betalar Du/Ni en engångsinsats och en årlig medlemsavgift. Har Du betalt årets medlemsavgift?

Medlemsavgifter 2011:

	Enskild	Förening	Företag
Insats (engångs-)	50	100	500
Årlig medlemsavgift	50	100	200

Bankgiro, 5404-9606, eller direkt till kassören, Elisabeth Barkéus Näslund.

KälarnaNytt kan Du också läsa på www.kalarnenytt.se

Nästa nr av KälarnaNytt, nr 9, utkommer den 8 dec.

Manusstopp: 1 dec

Redaktör: Christian Sundin, 0696-40 138; chr.sundin@bredband.net

KälarnaNytt

En tidning för KälarnaBygden

årgång 6 nr 8
nov 2010

Sveriges bästa saft?

Vid årets SM i Mathantverk gick 2 av 38 utdelade Guld och 1 av 33 Silver till KälarnaBygden.

Jan-Anders Jarebrand, ÖrtagårdÖst, tilldelades årets Guld i klassen Hallonsaft med juryns motivering:
En hallonsaft för den kräsne. Vacker att se på med en mycket intensiv smak. En vuxensaft.

Elisabeth Faxälv, Hällesjö Bigård, tilldelades årets Guld i klassen Övrig dryck för sin Havtornsnektar med juryns motivering:
Havtornsdryck som överraskar med utsökt arom och med en färg av GULD som tar GULD.

Sivert Rosenholm, Hällesjö Chark, tilldelades delat Silver i klassen Lufttorkat för sin korv Calabrese-spinata. Juryns motivering:
Spännande rustikt utseende. Doftar tydlig kött och torkat. Trådig grov struktur som lever upp till det rustika utseendet. Mycket upplevelse på både insida och utsida.

KälarnaNytt gratulerar!

SM i Mathantverk genomförs av Eldrimner, Nationellt resurscentrum för hantverk i Ås.

Bilisten Kälarna, har utsetts till Årets serviceföretag i Bräcke kommun.
KälarnaNytt tycker att det är en välförtjänt utmärkelse och säger

GRATTIS!

Kostnaderna för papper och tryckning av detta nummer
sponsras av Ingegerd, Arne o Kerstin Karlin.

Sjukstugan, Källan, Hälsocentralen, Tallgläntan - kärt barn med många namn

I skriften "Vi Östjämtar" från maj 1961 beskrivs sjukstugan som kronan på verket under den starka byggexpansionen som präglat Kälarne de senaste årtiondena. Sjukstugan invigdes den 4 oktober 1960 av dåvarande inrikesministern Rune Johansson med närvaro av landshövding Anders Tottie. Ortens egna honoratiores och vanligt folk fanns säkerligen också på plats.

Tanken på att uppföra en sjukstuga i östra Jämtland väcktes redan år 1943. Den kommitté på fem personer som tillsattes för utredning presenterade följande år en plan för uppförande av densamma. Efter ytterligare tre års planering och utredning inkom 1947 en skrivelse beträffande sjukstugans placering, där både Kälarne och Ragunda ansågs uppfylla de krav som kommittén hade ställt.

Efter detta följde en lång tid av hårda och segslitna förhandlingar mellan Kälarne och Ragunda innan det beslutades att Kälarne skulle bli förläggningssort. 1953, tio år efter att tanken väckts, tillsattes så en byggnadskommitté.

Att förverkligandet av byggplanerna inte heller gick som på räls framgår tydligt mellan raderna.

En betydelsefull händelse för det fortsatta arbetet var när Brita Koltes från Ansjö förklarade sig villig att skänka tomtmark till bygget. Därmed var frågan om markupplåtelse löst. Måndagen den 3 november 1958 togs det första spadtaget.

Sjukstugan kom att inrymma två avdelningar som öppnades den 1 november 1960. Där fanns ca 55 vårdplatser för kroniskt sjuka och 6 platser för akutvård.

BB-avdelningen med 7 förlossningsplatser hade öppnats redan 1 oktober.

Läkarmottagningen öppnades den 18 oktober.

Många orsbor, kvinnor inte minst, har därefter haft sin arbetsplats på sjukstugan. Lizzy Larsson är en av de verkliga veteranerna med sina 35 år som anställd. Hon började sin tjänstgöring den 1 mars 1963. Dessförinnan hade hon gått en sjukvårdskurs på 20 veckor. Hon fick först arbeta som lärling i åtta månader. Allt om prover, röntgen och övrigt omhändertagande av patienterna lärde hon av Per Uddén, som var läkare här då. Han gav mig självförtroende, säger hon. Lizzy var också arbetsplats- och kulturombud. Det var hon som hade hand om och upprättade kartotek över all konst och annat som skänktes till sjukstugan. Hon hade till och med en egen skrubbd för den verksamheten. Förr hade sjukstugan eget kök. De lagade verkligen mycket god mat där, säger Lizzy. Vid personalfikat på onsdagarna serverades alltid nybakat bröd till kaffet.

Tidsbeställning förekom inte på den tiden. Det var bara att komma. Man kunde ta emot 150 - 300 patienter i veckan. Väntetiderna blev förstås därefter. Rekordet för undertecknad upplevdes den gången jag fick vänta fem timmar med mitt månadsgamla barn innan läkaren dök upp.

Förlossningsavdelningen blev inte kvar länge på sjukstugan. Den stängdes i augusti 1967. En BB-vistelse i Kälarne var verkligen något utöver det vanliga, långt ifrån dagens snabba förlossningsbesök. Det var i praktiken en tio dagar lång och

mycket bekväm hotellvistelse. Inget arbete var tillåtet, inte ens blöjbyte på bebis. Jo, om man var förstföderska fick man göra en "skötning" under barnmorskans överinseende. Bara vid amningen träffade man annars sitt barn. Papporna fick närvara vid förlossningen men sågs därefter troligen mest som smittobärare, så de fick nöja sig med att beskåda sina små avkommor genom en glasaruta.

I samma länga som BB har Lärcentret "Källan" haft sina lokaler. Det började tidigt under 1990-talet med AMS-kurser i olika ämnen. Verksamheten utvecklades så småningom till distansgymnasium med videokonferenser. Drivande kraft var dåvarande rektorn Valdemar Westerbergh. Många läste in gymnasiebetyg eller högskolekurser där, både orsbor och andra. Så småningom utökades det hela i sådan grad att lokalerna på övre våningen blev otillräckliga och man fick lov att disponera även den nedre längan. Med tiden minskade verksamheten och det som var kvar flyttades till skolan i Kälarne.

Lokalerna som tömdes används för närvarande av den kommunala hemtjänsten, distriktssköterskorna samt av den medicinskt ansvariga sjuksköterskan (MAS). Ann-Katrin Stagervall Bengtsson, som är innehavare av denna tjänst, kommer att beskriva hemsjukvården i nästa nummer av KälarneNytt.

Barnmorska, bvc-sköterska, sjukgymnast och kurator finns inte heltidsanställda i Kälarne, men tjänstgör vissa dagar i veckan.

Den nya tillbyggnaden invigdes 1991.

Där inryms nu ett kommunalt äldreboende, "Tallgläntan", med två avdelningar om sammanlagt 42 platser. Dessutom finns 10 korttidsplatser, varav tre för patienter med rehabiliteringsbehov. Strokeföreningen Östjämtdland har för en tid sedan i ett öppet brev till Bräcke kommun protesterat mot vidtagna nedskärningar av träningsperioder och övningspass. I skrivande stund har inget svar erhållits, men förhoppningen är att Kälarne REHAB ska få bibehålla sin verksamhet på förutvarande nivå.

I denna byggnad finns även privat fotvård samt Folk tandvården med tre anställda.

Mycket har förändrats under åren. Den 18 oktober i år firade läkarmottagningen sitt 50-årsjubileum med kaffekalas och musikunderhållning. De anställda, för närvarande sex personer, varav två läkare, två sjuksköterskor, en undersköterska och en sekreterare arbetade som vanligt den dagen, men flera av dem gav sig ändå tid att berätta litet om sin arbetsplats. "Det är trevligt här", var en beskrivning som förekom.

Den bilden överensstämmer väl med resultatet av den nationella undersökningen som genomfördes 2009 gällande patientupplevd kvalitet inom primärvården. Där visade det sig att Kälarne totalt ligger högre än genomsnittet i landet och särskilt högt beträffande förtroende och gott bemötande. Inspirerande för personalen är säkert också vetskapen om att de flesta tillfrågade hade rekommenderat Kälarne Hälsocentral!

Runa Westman

Ledig lägenhet 1/2-11

Stor etta 53 m². Balkong, Hiss, Golvvärme. Egen tvättmaskin.
Södervägen 16 Torgnys Radio TV tel.0696/400 96 el.070/321 70 25.

Håsjö gamla kyrka

Välkommen till Håsjö gamla kyrka! En hälsning som ofta upprepats i kyrkan under sommaren. Från 1 juli till 4 augusti har kyrkan fungerat som vägkyrka öppet varje dag för besökande. Tar man antalet besökande under hela öppettiden och delar detta lika över alla dagar blir det ca 24 besökande per dag. Därutöver tillkommer grupper som besökt kyrkan andra tider under sommarhalvåret. Mellan 25-50 personer i varje grupp vid 15 olika tillfällen. De är besökande från när och fjärran, svenskar så väl som andra nationaliteter. Att Håsjö gamla är välbesökt kan man också se av de många namn som finns skrivna i gästboken som ligger i vapenhuset. Många återkommer år efter år.

Vägkyrkan är öppen för alla, med lång eller kort väg, en rastplats för människor

på resa genom sommarsverige. Gudstjänster och helgmålsbön hålles under öppethållandet. Kyrkan är också en plats där man se och uppleva konsten genom århundradena. Man kan sitta ner och samla sina tankar, få en stund av stillhet och ro samt känna den andakt rummet har att förmedla. Dessutom ett ställe där man kan hämta nya krafter utefter semestervägen som säkert erbjuder mer energikrävande sysselsättningar. Att vara i kyrkan och hälsa besökande välkommen under den här tiden är både intressant och givande. Det är också ett tillfälle för kyrkan att få möta människor och ta del av deras erfarenheter.

Ett visst samarbete förekommer med Håsjögården som håller öppet sitt sommarcafé under vägkyrkans öppettider. Något som är noterbart är de unga

guiderna som arbetar i vägkyrkan. Dessa ungdomar gör ett fint och viktigt arbete!

Nu har det mest handlat om vägkyrka men det genomförs även aktiviteter andra tider av året. En gudstjänst som blivit tradition är den på julnatten. Söndagsgudstjänster, bröllop, dop och begravningar hålles.

Som alla kanske vet står en kopia av klockstapeln på Skansen i Stockholm. Den finns att beskåda utanför Seglora kyrka. Historien har att berätta att Artur Hazelius, Skansens grundare, brukade passera Håsjö med tåg. Ångloken som behövde fyllas med vatten stannade till och Hazelius kunde beskåda den fina och nätta klockstapeln. Den skulle passa bra, tänkte han och bjöd församlingen 200 riksdaler. Nej tack, sa Håsjö församling och tur var väl det. Den gamla kyrkklockan från tidigt 1200-talet hade då säkert följt med på köpet. Det här hände vid förra sekelskiftet.

Jag vill slutligen nämna att just nu pågår

ett bygge på Jamtli i Östersund. En kopia av Håsjö gamla kyrka ska uppföras, drygt 100 år efter stapelbygget på Skansen. Intresset för Håsjö gamla kyrka tycks stå sig!

Representanter för Jamtli, hantverkare och konstnärer, har besökt kyrkan under en tid för att se och mäta upp kyrkan. Att bygga kyrka är ett kostsamt projekt och efter att ha talat med Jamtli har jag något som vi alla kan bidra med, *adoptera en spik*. Handsmida spikar ska användas till spånen på taket till vapenhuset och sakristian. Att adoptera en spik går till så att man betalar 100 kr och får sitt namn i adoptionsboken som skall ligga i kyrkan på Jamtli. Pengarna kan du sätta in på bankgiro 159-0306. Märk talongen Adoption Kyrkspik. Skriv Jamtli som mottagare och ditt eget namn på avsändare. Det går även att lämna direkt i Jamtlis reception

Välkommen till Håsjö gamla kyrka!

Berit Backlund

Slalomsektionen efterlyser flera liftvakter. Är du intresserad att hjälpa till? Ta kontakt med Leif Lundh, 070-333 38 14.

Våra ungdomar och ledare är ute och säljer bingolottokalendrar, vi hoppas att alla vill köpa, pengarna går till ungdomsidrotten.

KIK kommer att finnas på julmarknaden där vi kommer att sälja lotter på kakbrickor. Vi tar tacksamt emot kakor.

Ring Monika Mattsson, 076-781 71 91 eller Lotta Lundh, 073-050 32 85, så hämtar vi den 23/11.

KVÄLLSÖPPET MED MARKNAD

KÄLARNE!

Aktiviteter under kvällen: **Fredag den 26/11**

Häst & Släde åktur
med tomtemor vid Centrum

Hundslädåkning vid Änåset från kl 15:00

Visning av motorcyklar
med band på Änåset fr kl 15:00

Dans kring granen på Östjemen kl 18:00.
Tomten delar ut godispåsar till dansande barn

Godisregn vid ICA kl 19:00

Jonglörer med eldfacklor vid
Torgnys Radio & TV kl 19:30 (om vädret tillåter)

KIK har korvförsäljning och kaklotteri

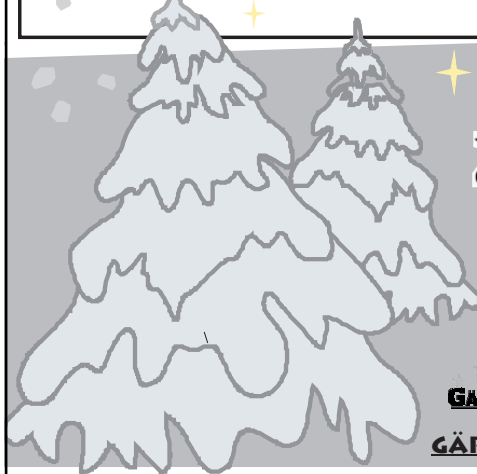
Julmarknadskväll på Änåset kl 15 - 02
Servering av bl a kolbullar o glühwein

Butiker extra öppet
till kl 20:00

Välkommen till en trevlig
kväll med handlare,
klubbar, skolklasser och
föreningar i Kälarne

Öppet hus hos:
Ansjö Skog & Markkonsult
LOKALA MATHANTVERKARE
finns på Östjemen fr kl 15

Tipsrunda med fina priser, bla
middag på Änåset, Hästslädtur o fruktkorg

*Astrids
Hälsobod*
Hotell
Östjemen
HÖRNAN
HEM & FRITID 0696-40635

GÄRDINS ÅKERI AB
0893-108 80

GÄRDINS ÅKERI SPONSRAR MARSCHALLER

Änåsets Camping
HOS KICKI DAM-HERRFRISÖR

Kupan
Röda Korset

TORGNY'S RADIO-TV
KÄLARNE 0696-408 98

ICA Kälarne

Suvanee's
Konfektyr & Café

Textil & Inredning

Releaseparty

m Viomarie 13/11 kl 20-21
Buffé med olika pajer mm står
uppdugad kl 17-20

Julmarknad

26/11 kl 15-20

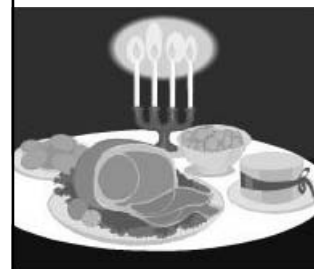
Tomtegröt med tillbehör står
uppdugad

Julbord

lör 11/12 o 18/12 kl 17
325:-

Barn upp till 12 år 20:-/året
inkl julmust & lättöl
Förhandsbokning 405 00

HemvänderPub

tors 30/12
En man kort

Hotell
Östjemen

